

Edirne'nin ilk yerleşim merkezi olan Kaleiçi semtinde bulunan "Eski Vali Konağı", Dilaver Bey Mahallesi, Balık Pazarı Caddesi üzerinde yer almaktadır. Yapı, kentin yöresel sivil mimari örneklerinin nadir temsilcilerindendir.

Edirne'de yaşayan Rumlar tarafından 1890 yılında inşa edildiği düşünülen tarihi konak,¹ Kaleiçi'nde yer alan diğer yapılar gibi 1903 yılında çıkan "Hariki Kebir" adı ile anılan "Büyük Edirne" yangınında tamamen yanmış ve 1905 yılında dönemin Belediye Başkanı Cezzarzade Dilaverbey tarafından yeniden imar planı yapılarak inşa edilmiştir.

1927 yılında Edirne Valisi Velayet Bey tarafından 3.500 TL'ye satın alınarak Vali Konağı yapılan bina 1991 yılına kadar hizmet vermiştir.²

Vali Kuru Engin döneminde yapılan tadilat çalışmalarının ardından tarihi konak, 1 Temmuz 1992 günü düzenlenen törenle Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Galerisi Müdürlüğü'nün kullanımına açılmıştır.³ Yapı, 25 Kasım 2000 tarihine kadar kent halkını kültür ve sanatla buluşturan bir mekân olarak hizmet vermiştir.

"Edirne'de Kültür ve Sanat"

**Ender
Bilar**

www.enderbilar.com

Rahmetli Fahri Yücel'in 10 Ağustos 2000 tarihinde Edirne Valisi olarak göreve başlamasıyla birlikte kentin kültür mirasının ayağa kaldırılmasına yönelik çalışmalar hız kazanmıştır. Bu çalışmaların ilki, Eski Vali Konağı'nın restorasyonu için 25 Kasım 2000'de başlatılan ihale süreciyle hayata geçirilmiştir.⁴

19. yüzyıl Neoklasik mimari özellikler taşıyan tescilli ve korunması gerekli kültür varlığı niteliğindeki yapının restorasyonuna Ağustos 2002 yılında başlatıldı. Edirne Valiliği İl Özel İdare Müdürlüğü bütçesiyle gerçekleştirilen onarım programı, 11 Ekim 2003 günü tamamlanarak Devlet Konuk Evi olarak hizmete açıldı.⁵

Yöresel sivil mimarlığın güzel bir örneği olan yapı, plan olarak "karniyarik" tipinin özelliklerini taşımaktadır. Orta sofanın iki yanında odalar, diğer kenarlarında ise merdiven ve balkon yer almaktadır. Yapının ana girişi kuzeydendir ve güney doğrultusunda bahçe ile bağlantı kurulmuştur. Giriş katı ile üst katın planları aynıdır. Zemin kattan uzanan bir koridor aracılığıyla mutfak ve hamam bölümlerine geçiş sağlanmaktadır.

Konağın taşıyıcı sistemi ah-

şap karkastır ve duvarlar hımış dolgu tekniğiyle yapılmıştır. İç duvar yüzeyleri "Bağdadi Sıvalı" olup üzerlerinde barok üslupta süslemeler bulunmaktadır. Bu tekniğin belirgin özelliği gölgeli kalem işi bezemelerdir. Dış duvarlar klasik biçimde ahşap kaplıdır; duvarların iç boşlukları ise kerpiç ve harman tuğlası ile doldurulmuştur. İç bölme duvarlarının iki yüzü de bağdadi sıvalıdır. Konağın her bağımsız bölümünün duvarları farklı desenlerle bezenmiştir. Tavan barok bezemeler içlerine yağlı boya tablolara yer verilmiştir.⁶

Vali Hasan Duruer döneminde Eski Vali Konağı'nın otantik "Edirne Evi" şeklinde düzenlenerek, film ve dizi yapımcılarının hizmetine sunulacağı⁷ konusunda çalışmalar yapılmışsa da hayata geçirilememiştir.⁸

Edirne Valiliği'nin mülkiyetinde olan "Eski Vali Konağı", Edirne Valisi Dursun Ali Şahin döneminde, Edirne Belediyesi'ne ait Makedon Kulesi bitişiğindeki Doğu Roma dönemine ait şehir surları kazı alanı ile yapılan takas sonucu Edirne Belediyesi'nin mülkiyetine geçmiştir. Valilik ile Belediye arasındaki bu takasın devir teslim imzaları, 27 Ağustos 2015 tarihinde Kaleiçi semtinde bulunan konağın önünde, dönemin Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan ile Vali Dursun Ali Şahin tarafından karşılıklı olarak atılmıştır.⁹

Edirne Belediye Başkanlığı mülkiyetine geçen tarihi yapı Edirne Belediye Başkanlığı Kadın Merkezi olarak düzenlenerek 8 Mayıs 2016 günü hizmete açıldı. Cumhuriyet döneminde seçilmiş Edirne'nin ilk kadın milletvekili olan Dr. Fatma Şakir Memik'in de adını taşıyan tarihi konak "Dr.Fatma Şakir Memik Kadın Merkezi" adıyla Edirne'nin kadınlarına ve ailelerine destek olma amacıyla kuruldu. Merkez, Edirne

Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü'nün ana hizmet binası olarak toplumsal dayanışma ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürdü.

Merkezde kadınlara yönelik psikolojik destek, evlilik ve aile danışmanlığı ile beslenme danışmanlığı hizmetleri verilmekteydi. Ayrıca Kadın Dayanışması toplantı odası ve kütüphane gibi alanlar da bu binada yer alıyordu. Kişisel gelişim kurslarının Edirne Akademi bünyesinde yürütüldüğü merkez, bu tarihi binada hizmetlerini 25 Mart 2021 tarihine kadar sürdürdü. Bu tarihten itibaren Edirne Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü Dr. Fatma Şakir Memik Kadın Merkezi, Kaleiçi semtindeki ikiz evler konağına taşınarak faaliyetlerine burada devam etmeye başladı. Taşınmanın ardından tarihi konak işlevselliğini yitirdi.

Yaklaşık dört yılın ardından Edirne Belediye Başkanı Filiz Gencan da binayı tekrar kentin kültür yaşamına kazandırmak amacıyla Ağustos 2025 ayında çalışmalar başlatmıştı. Yapılan çalışmaların ardından tarihi konak 5 Aralık 2025 günü düzenlenen törenle "Kadın Edirne" temasıyla "Konak Edirne" adıyla hizmete açıldı.

"Konak Edirne" bünyesinde; kadınlara yönelik sosyal destek birimleri, çocuklar için atölye ve gelişim alanları, toplantı ve etkinlik salonları, doğum günü ve özel gün organizasyonlarına uygun alanlar, mutfak atölyeleri, sevgi market gibi dayanışma odaklı sosyal hizmet birimleri ile küçük ölçekli sinema/etkinlik salonu gibi farklı fonksiyonlar yer almaktadır. Verilecek olan bu hizmetlerle Edirneli kadınların kendilerini güvende, değerli ve desteklenmiş hissedeceğinin hedeflendiği belirtilmektedir.

Açılışı yapılan bina ile birlikte, Edirne Belediye Başkan-

lığı bünyesinde kadın merkezi olarak hizmet verecek iki yapının aynı mahallede, birbirine yakın iki farklı tarihi konakta bulunmasının uygunluğu farklı görüşlere konu olabilmektedir.

Aslında kadim kent Edirne'nin değişik topluluklarının kültür, sanat ve yaşam izlerini taşıyan böylesi tarihi konakların Safranbolu, Beypazarı ve Odunpazarı örneğinde olduğu gibi kentin yaşam kültürünü anlatan "Konak Müzesi"¹⁰ne dönüştürülerek Edirne'nin kültür turizmine kazandırılması daha akılcı olacağını düşünmekteyim. Bir kadın üretim ve yaşam merkezini başka bir bina da açabilirsiniz. Ama kentin kültür, sanat ve yaşam kültürünü anlatan bir müzeyi her binada yaşatarak anlatamazsınız.

Çünkü bu konak, yalnız konumu ve mimari özellikleriyle değil, özellikle tavan bezemeleri ve kalem işlerinin nitelikli örnekleriyle kentin geçmişten günümüze ulaşabilmiş en seçkin yapıları arasında yer almaktadır.

Dolayısıyla; Bir kentin kültür turizmi, ancak kültürel mirası ile kültürel kimliğinin doğru biçimde değerlendirilip işlevlendirilerek kentin kültür yaşamına kazandırılmasıyla filizlenir ve gelişir.

Kaynaklar

- 1- Göksoy, Gülşah (2012) Eski Vali Konağı'na Rötüş, Hudut Gazetesi, 20 Kasım 2012, s.7
- 2- Turhan, Hasan (2002) Eski Vali Konağı Restorasyonu, Edirne Dergisi, Yıl:2002, Sayı:9, s.17
- 3- Edirne Hudut Gazetesi, 1 Temmuz 1993, s.1
- 4- Ağırhan, Mehmet (2012) Cumhuriyet döneminde Edirne Valileri.-Edirne: Edirne Valiliği Yayınları, s.160
- 5- Edirne Valiliği Dergisi, Mayıs 2004, Sayı:12, s.20
- 6- Turhan, Hasan (2002) Eski Vali Konağı Restorasyonu, Edirne Dergisi, Yıl:2002, Sayı:9, s.17
- 7- <https://www.oncevatan.com.tr/tarihi-vali-konagi-film-studyosu-olacak>
- 8- <https://www.oncevatan.com.tr/tarihi-vali-konagi-film-studyosu-olacak>
- 9- <https://www.edirnegazetesi.com.tr/tarih-el-degistirdi/10549/>
- 10- Şengül, Enver (2016) Eski Vali Konağı Kadın Merkezi mi Olmalıydı?, Edirne Haber Gazetesi, 16 Mayıs 2016

FETÖ'nün öğrenci yapılanmasına operasyon

Edirne merkezli 5 ilde, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) güncel öğrenci yapılanmasına yönelik soruşturma kapsa-

mında gözaltına alınan şüpheli-lerden 6'sı daha adliyeye sevk edildi.

Edirne Emniyet Müdürlüğü

Terörle Mücadele Şubesi'nde işlemleri tamamlanan zanlılar sağlık kontrolünün ardından adliyeye getirildi.

Edirne Cumhuriyet Başsavcılığınca 3 gün önce FETÖ'nün güncel öğrenci yapılanmasının deşifre edilmesine yönelik soruşturma başlatılmıştı.

Soruşturma çerçevesinde iletişim tespitleri ve MASAK raporu doğrultusunda, Edirne Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ile İstihbarat Şube Müdürlüğü koordineinde Edirne, İstanbul, Bursa, Bilecik ve Çanakkale'de operasyonlar gerçekleştirilmişti.

Aralarında Trakya Üniversitesinin mevcut ve mezun öğrencilerinin de bulunduğu 12 zanlı, "silahlı terör örgütüne üye olma" suçlamasıyla gözaltına alınmıştı.

Şüphelilerin adreslerinde yapılan aramalarda 15 cep telefonu, 12 sim kart, 6 tablet, 11 dizüstü bilgisayar, 6 hafıza kartı, 6 harddisk, 5 harici bellek,

FETÖ ile iltisaklı olduğu için kapatılan bir yayınevinden çıkan kitap, 6 bin dolar, 184 bin lira ve 61 gram altın ele geçirilmişti.

Dün adliyeye çıkarılan 6 zanlıdan 2'si savcılık sorgusunun ardından, 4'ü ise çıkarıldıkları hakimlikçe adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. (aa)